

Član 37.

Sve preporuke Ombudsmena BiH će biti dostupne javnosti, osim u slučajevima kad se odnose na povjerljiva i tajna pitanja ili kad podnositelj žalbe izričito zahtijeva da njegovo ime i sadržaj žalbe ne budu otkriveni.

Preporuke, odluke, izvještaje i druge akte donesene u postupku potpisuju Ombudsmeni BiH ili lica koje oni ovlaste.

Član 38.

Javnost rada Ombudsmena BiH se obezbjeđuje, između ostalog:

- obavještavanjem javnosti o pojedinim predmetima putem medija,
- objavljivanjem donesenih odluka i izvještaja,
- postavljanjem odluka i izvještaja na internet stranici Ombudsmena BiH,
- izdavanjem publikacija Ombudsmena BiH

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

O pitanjima postupka koja nisu regulisana Zakonom i ovim pravilima ombudsmeni će odlučiti u svakom konkretnom slučaju.

Član 40.

Ova Pravila stupaju na snagu danom donošenja i objaviće se u skladu sa Zakonom, u "Službenom glasniku BiH".

Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila za funkcionisanje Institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04).

Ombudsmeni BiH

Nives Jukić, s. r.

Broj Oi -K-521/11
22. 12. 2011. godine

Ljubomir Sandić, s. r.
Jasminka Džumhur, s. r.

UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA

Na temelju članka 16. stavka (5) Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i članka 61. stavka (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09) Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA POD KOJIMA SE ODREĐENI ŠTETNI ORGANIZMI, BILJE ILI BILJNI PROIZVODI I REGULIRANI OBJEKTI MOGU UVOZITI ILI PREVOZITI/PRENOSITI RADI OGLEDA ILI U ZNANSTVENE SVRHE I ZA RAD NA SELEKCIJAMA SORTI

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se:

- a) uvjeti pod kojima se određeni štetni organizmi, bilje, biljni proizvodi i regulirani objekti mogu uvoziti na teritoriju ili prevoziti/prenositi teritorijom Bosne i Hercegovine ili njenim zaštićenim zonama, gdje je uvoz ili prijevoz/prijenos inače zabranjen, mogu uvoziti za ogled ili u znanstvene svrhe ili za rad na selekcijama sorti;
- b) uvjeti u pogledu prostora, stručnih i tehničkih kvalifikacija koje trebaju ispuniti znanstvene i istraživačke organizacije, a vezano za uvoz ili prijevoz/prijenos materijala;
- c) sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje znanstvenih i istraživačkih djelatnosti;
- d) detaljniji sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole za uvoz ili prijevoz/prijenos materijala;

- e) obrazac i sadržaj pisma ovlaštenja za uvoz ili prijevoz/prijenos materijala;
- f) obveze organizacije koja koristi materijal.

Članak 2.

(Značenje izraza)

Izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **Organizacija** je institucija registrirana za obavljanje znanstvenih i istraživačkih djelatnosti ili za djelatnosti koje se odnose na poslove zdravlja bilja ili na poslove selekcije, kao i na uvođenju novih vrsta bilja, sorti, linija i hibrida.
- b) **Znanstvene i istraživačke djelatnosti** su, u smislu ovog Pravilnika, djelatnosti koje se obavljaju tijekom ogleda ili u znanstvene svrhe i tijekom radova na selekcijama sorti.
- c) **Materijal** su određeni štetni organizmi, bilje, biljni proizvodi i/ili regulirani objekti, iz Pravilnika o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata ("Službeni glasnik BiH", broj 69/09) (u daljnjem tekstu: Pravilnik o listama), čiji je uvoz ili prijevoz/prijenos zabranjen ili ograničen.
- d) **Pismo ovlaštenja** je dokument koji je izdalo ovlašteno tijelo za zdravlje bilja zemlje uvoznice u suglasnosti sa ovlaštenim tijelom za zdravlje bilja zemlje izvoznice.
- e) **Karanten** su uvjeti ili mjere koje se uvode kao osobite mjere za uvezeni materijal u cilju sprečavanja širenja štetnih organizama.
- f) **Liste štetnih organizama, liste bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata** su liste koje su sastavni dio Pravilnika o listama.

Članak 3.

(Materijal)

Materijal iz članka 1. ovog Pravilnika uključuje:

- a) štetne organizme iz Listi I A, II A, I B i II B Pravilnika o listama;
- b) bilje, biljne proizvode i regulirane objekte iz Listi III A i III B Pravilnika o listama;
- c) bilje, biljne proizvode i regulirane objekte iz Listi IV A i IV B Pravilnika o listama, ukoliko osobiti fitosanitarni zahtjevi iz ovih Listi nisu ispunjeni.

Članak 4.

(Ostali štetni organizmi, bilje, biljni proizvodi i regulirani objekti)

Odredbe ovog Pravilnika se također odnose na druge štetne organizme, bilje, biljne proizvode i regulirane objekte koji nisu sadržani u Pravilniku o listama, ukoliko postoji rizik po zdravlje bilja na teritoriji Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE II - UVJETI ZA UVOZ I PRIJENOS/PRIJEVOZ MATERIJALA I UVJETI U POGLEDU STRUČNIH I TEHNIČKIH KVALIFIKACIJA

Članak 5.

(Uvjeti)

- (1) Materijal koji je namijenjen znanstvenim i istraživačkim djelatnostima mogu uvesti ili prenijeti/prevesti organizacije koje ispunjavaju uvjete u pogledu prostora, stručnih i tehničkih kvalifikacija potrebnih za obavljanje znanstvenih i istraživačkih djelatnosti kojima je Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: Uprava) donijela rješenje kojim se dozvoljava uvoz.
- (2) Materijal koji se uvozi ili prevozi/prenosi u svrhe obavljanja znanstvenih i istraživačkih djelatnosti mora biti pregledan od strane fitosanitarnog inspektora i mora ga pored dozvole za uvoz ili prijevoz/prijenos pratiti i pismo ovlaštenja.
- (3) Ako je materijal iz članka 3. toč. b) i c) ovog Pravilnika uključen u Listu V B Pravilnika o listama, materijal pored dokumenata iz stavka (2) ovog članka, mora pratiti fitosanitarni certifikat, a ako se nalazi na Listi V A Pravilnika o listama biljna putovnica.

Članak 6.

(Opći i posebni uvjeti)

Opći i posebni uvjeti u pogledu prostora, stručnih i tehničkih kvalifikacija potrebnih za obavljanje znanstvenih i istraživačkih djelatnosti propisani Pravitkom I, Dio A i Dio B, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

POGLAVLJE III - OBAVLJANJE ZNANSTVENIH I ISTRAŽIVAČKIH DJELATNOSTI

Članak 7.

(Zahtjev)

- (1) Unutar Bosne i Hercegovine, materijal se može koristiti samo u svrhe znanstvenih i istraživačkih djelatnosti u skladu sa odredbama ovog Pravilnika. Organizacija koja se bavi znanstvenom i istraživačkom djelatnošću podnosi zahtjev Upravi za dozvolu obavljanja znanstvenih i istraživačkih djelatnosti na materijalu.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovog članka sadrži podatke o:
  - a) podnositelju zahtjeva (naziv organizacije i njeno sjedište);
  - b) osobi odgovornoj za znanstvene i istraživačke djelatnosti (ime i prezime);
  - c) specifičnim lokacijama na kojima su osigurani propisani karantenski uvjeti za obavljanje istraživanja na materijalu ili mjera za istraživanje;
  - d) stručnoj i tehničkoj kvalifikaciji osoblja;
  - e) vrsti materijala, količini materijala i naučno ime materijala uključujući štetnog organizma (latinski i odmaćeni naziv) gdje je to prikladno, na kome će se obavljati istraživačke aktivnosti;
  - f) zemlja porijekla materijala;
  - g) trajanje, priroda i ciljevi predviđenih aktivnosti;
  - h) predložene metode uništavanja nakon završenih odobrenih aktivnosti;
  - i) prijedlog mjesta ulaska (granični prelaz) na teritorij Bosne i Hercegovine.

Članak 8.

(Rješenje)

- (1) Nakon prijema zahtjeva iz članka 7. ovog Pravilnika, Uprava donosi rješenje kojim dozvoljava obavljanje znanstvenih i istraživačkih djelatnosti, pod uvjetom da se na osnovu rezultata pregleda koji je obavljen od strane fitosanitarnog inspektora ustanovi da organizacija ispunjava uvjete propisane Pravitkom I, Dio A.
- (2) Ako se inspekcijskim pregledom, u bilo koje vrijeme, utvrdi da je organizacija koja je dobila rješenje iz stavka (1) ovog članka, prestala ispunjavati uvjete propisane Pravitkom I, Dio A, Uprava navedeno rješenje stavlja van snage.

POGLAVLJE IV - DOZVOLA ZA UVOZ ILI PRIJENOS/PRIJEVOZ MATERIJALA I PISMO OVLAŠTENJA

Članak 9.

(Zahtjev)

- (1) Organizacija koja je dobila rješenje iz članka 8. ovog Pravilnika, Upravi podnosi zahtjev, za svaki uvoz ili prijevoz/prijenos materijala u Bosnu i Hercegovinu ili u njenu zaštićenu zonu ili ukoliko se materijal prevozi/prenosi unutar tih područja.
- (2) Pored podataka navedenih u članku 7. ovog Pravilnika, zahtjev iz stavka (1) ovog članka sadrži i podatke o materijalu.

Članak 10.

(Izdavanje rješenja)

- (1) Nakon prijema zahtjeva iz članka 9. ovog Pravilnika, i ako je potrebno nakon ponovljenog inspekcijskog pregleda, ako organizacija ispunjava posebne uvjete propisane Pravitkom I Dio B ovog Pravilnika, Uprava donosi rješenje kojim dozvoljava uvoz ili prijevoz/prijenos materijala.
- (2) Ako se inspekcijskim pregledom, u bilo koje vrijeme, utvrdi da je organizacija koja je dobila rješenje iz stava (1) ovog

članka, prestala ispunjavati uvjete propisane Pravitkom I Dio B, Uprava navedeno rješenje stavlja van snage.

- (3) Prilikom svakog uvoza materijala namijenjenog za ogleda ili znanstvene svrhe, fitosanitarni inspektor sa točke ulaska gdje je obavljen uvoz sačinjava zapisnik koji dostavlja nadležnom organu entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u cilju vođenja evidencije i izvještavanja Uprave o izvršenom uvozu, a u skladu sa člankom 16. stavka (4) Zakona o zaštiti zdravlja bilja Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/03 (u daljnjem tekstu: Zakon).
- (4) Inspektorati entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dužni su izvjestiti Upravu najkasnije 10. dana tekućeg mjeseca o uvozu iz stavka (3) ovog članka.

Članak 11.

(Pismo ovlaštenja)

Za jednokratni uvoz materijala iz članka 9. ovog Pravilnika, u Bosnu i Hercegovinu ili u njenu zaštićenu zonu, ili za prijevoz/prijenos takvog materijala unutar Bosne i Hercegovine ili njene zaštićene zone, Uprava, pored rješenja iz članka 10. ovog Pravilnika, na osnovu zahtjeva iz članka 9. ovog Pravilnika, izdaje i pismo ovlaštenja koje se odnosi na uvoz ili prijevoz/prijenos i koje prati materijal. Pismo ovlaštenja se izdaje na obrascu čiji je sadržaj propisan Pravitkom II ovog Pravilnika. Obrazac se štampa i popunjava na jednom od zvaničnih jezika i pisama Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku.

Članak 12.

(Dodatni uvjeti za prijevoz/prijenos materijala)

Ako se materijal iz Liste V A Pravilnika o listama prevozi/prenosi unutar Bosne i Hercegovine ili njene zaštićene zone, takav materijal, osim pisma ovlaštenja iz članka 11. ovog Pravilnika, mora pratiti i putovnica za bilje koju izdaje nadležni fitosanitarni inspektor. Putovnica za bilje potvrđuje da su ispunjeni uvjeti u pogledu odsustva štetnih organizama, u skladu sa Zakonom, osim onih koji se odnose na štetne organizme za koje je prijevoz/prijenos odobren u skladu sa člankom 10. ovog Pravilnika. Putovnica za bilje sadrži sljedeću izjavu: "Ovaj materijal se prevozi/prenosi u skladu sa propisima o uvjetima za uvoz ili prijevoz/prijenos određenih štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata radi ogleda ili u znanstvene svrhe i za radove na selekcijama sorti".

Članak 13.

(Dodatni uvjeti za uvoz materijala)

- (1) U slučaju uvoza materijala iz Liste V Dio B Pravilnika o listama u Bosnu i Hercegovinu ili njenu zaštićenu zonu, Uprava izdaje pismo ovlaštenja iz članka 11. ovog Pravilnika, na osnovu odgovarajućeg dokumenta o podrijetlu materijala iz članka 7. stavak (2) ovog Pravilnika.
- (2) Kada se uvozi materijal iz stavka (1) ovog članka, takav materijal, osim pisma ovlaštenja iz članka 11. ovog Pravilnika, mora pratiti i fitosanitarni certifikat. Fitosanitarni certifikat potvrđuje da su ispunjeni uvjeti u pogledu odsustva štetnih organizama, u skladu sa Zakonom, izuzev onih za koje je uvoz dozvoljen u skladu sa člankom 10. ovog Pravilnika. Fitosanitarni certifikat sadrži sljedeću dodatnu izjavu: "Ovaj materijal se uvozi u skladu sa Pravilnikom o uvjetima pod kojima se izvjesni štetni organizmi, bilje, biljni proizvodi i regulirani objekti mogu uvoziti ili prevoziti/prenositi radi ogleda ili u znanstvene svrhe i za rad na selekcijama sorti", uz navođenje štetnog organizma/ama koji se uvozi/e sa materijalom.

POGLAVLJE V - ODGOVORNOST ORGANIZACIJE

Članak 14.

(Prijevoz/prijenos)

Organizacija mora osigurati da se materijal drži u karantenskim uvjetima tijekom uvoza ili prijevoza/prijenosa i da se prevozi/prenosi izravno i što je moguće brže do mjesta navedenih u zahtjevu iz članka 7. ovog Pravilnika.

Članak 15.

(Znanstvene i istraživačke djelatnosti na materijalu)

Tijekom trajanja znanstvenih i istraživačkih djelatnosti, organizacija osigurava ispunjavanje karantenskih uvjeta i drugih uvjeta propisanih Privitkom I, Dio A i Dio B.

Članak 16.

(Puštanje iz karantenskih uvjeta)

- (1) Samo materijal iz članka 3. toč. b) i c) ovog Pravilnika se može pustiti iz karantenskih uvjeta. Takav materijal se može pustiti samo po odobrenju Uprave, na osnovu inspeksijskog pregleda koji potvrđuje da su ispunjeni uvjeti iz ovog članka (u daljnjem tekstu: Zvanično puštanje). Prije zvaničnog puštanja, materijal se podvrgava karantenskim mjerama i obveznom pregledu fitosanitarnog inspektora i ne smije sadržavati bilo kakav štetni organizam iz Lista I A, I B, II A i II B Pravilnika o listama.
- (2) Karantenske mjere, uključujući testiranje, obavlja stručno i tehnički kvalificirano osoblje organizacije i u skladu sa odredbama propisanim Privitkom III ovog Pravilnika u pogledu bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata koje su specificirane u Privitku III.
- (3) Ako se istraživačke djelatnosti obavljaju na vrsti materijala koji ne podliježe karantenskim mjerama iz stavka (2) ovog članka, takav materijal i mjere koje podrazumijevaju, kao i njegovo testiranje, osobitim aktom određuje Uprava.
- (4) Materijal iz stavka (1) ovog članka za koji se otkrije na osnovu karantenskih mjera iz st. (2) i (3) ovog članka da nije slobodan od štetnih organizama, mora se uništiti ili podvrgnuti odgovarajućem tretmanu kako bi se spriječilo njihovo daljnje širenje. Iste mjere se također primjenjuju i na drugo bilje, biljne proizvode i regulirane objekte koji su bili u kontaktu sa štetnim organizmom ili koji su mogli biti zaraženi. U ovom slučaju primjenjuju se odredbe iz članka 17. ovog Pravilnika.

Članak 17.

(Uništavanje materijala)

Kada se završe znanstvene i istraživačke djelatnosti, organizacija je dužna da za sve materijale, izuzev onih koji su namijenjeni za zvanično puštanje iz članka 16. ovog Pravilnika ili za sve materijale za koje se otkrije da su zaraženi tijekom istraživačkih djelatnosti ili za bilo koji drugi materijal, uključujući štetne organizme, osigura:

- a) da materijal, uključujući štetne organizme i bilo koji zaraženi materijal i bilo koje bilje, biljne proizvode ili regulirane objekte koji su bili u kontaktu ili koji su zaraženi štetnim organizmima, uništi na odgovarajući način ili podvrgne tretmanu čije mjere propisuje Uprava u skladu sa odredbama osobitog pravnog propisa koji regulira mjere za sprečavanje unošenja i širenja štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima i drugim reguliranim objektima. Uništavanje se vrši uz inspeksijski nadzor uz obvezno sačinjavanje zapisnika o tome.
- b) da se prostorije i uređaji na kojima su obavljene znanstvene i istraživačke djelatnosti steriliziraju ili očiste.

Članak 18.

(Izvjestavanje)

U slučaju zaraze materijala štetnim organizmima iz Listi I A i II A Pravilnika o listama, izuzev onih za koje su odobrene znanstvene i istraživačke djelatnosti ili u slučaju širenja takvih organizama u životnu sredinu, lice odgovorno za obavljanje znanstvenih i istraživačkih djelatnosti iz članka 7. stavka (2) ovog Pravilnika mora odmah o tome izvijestiti fitosanitarnog inspektora, koji odmah propisuje mjere i o tome izvještava nadležna ministarstva entiteta, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i Upravu.

Članak 19.

(Čuvanje dokumentacije)

Organizacija je obavezna najmanje tri godine čuvati dokumentaciju o:

- a) dolasku materijala u organizaciju, osobito o vremenu i mjestu, kao i o vrsti i količini dospjelog materijala;
- b) postupku u vrijeme obavljanja znanstvenih i istraživačkih djelatnosti, osobito o pojedinačnim postupcima uz označavanje mjesta i trajanja takvih postupaka;
- c) zvaničnom puštanju materijala, osobito o vremenu i mjestu puštanja, kao i o vrsti i količini puštenog materijala;
- d) uništavanju materijala, osobito o vremenu, mjestu i načinu uništavanja, kao i o vrsti i količini uništenog materijala.

POGLAVLJE VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 20.**

(Uvoz)

Do dana pristupa Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, uvoz iz bilo koje zemlje se smatra uvozom u Bosnu i Hercegovinu, a poslije tog datuma, samo iz zemalja koje nisu države članice Europske unije.

Članak 21.

(Kretanja)

Do dana pristupa Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, samo prijevoz/prijenos unutar teritorije Bosne i Hercegovine će se smatrati prijevozom/prijenosom, a poslije toga datuma, će se smatrati kretanjem unutar država članica Europske unije.

Članak 22.

(Putovnica za bilje)

- (1) Odredbe ovog Pravilnika koje se odnose na putovnicu za bilje početak će se primjenjivati od 01. siječnja 2016. godine.
- (2) Sa danom pristupa Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, putovnica za bilje, u slučaju karantenskog mjesta lociranog u drugoj državi članici, treba izdati u skladu sa informacijama o odobrenim znanstvenim i istraživačkim djelatnostima koje su zaprimljene od države članice Europske unije odgovorne za odobravanje istraživačkih djelatnosti i uz primjenjivanje karantenskih uvjeta tijekom kretanja.

Članak 23.

(Izvjestavanje)

Sa danom pristupa Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, Uprava će dostaviti državama članicama Europske unije i Komisiji Europske unije obavijest o karantenskim mjerama iz članka 16. stavak (3) ovog Pravilnika.

Članak 24.

(Stupanje na snagu i početak primjene)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj UZZB-01-1-02-2-834-1/11

22. 11. 2011. godine

Sarajevo

Direktor

Radenko Radović, v. r.

**PRIVITAK I
UVJETI ZA ODOBRAVANJE ZNANSTVENIH I
ISTRAŽIVAČKIH DJELATNOSTI
DIO A
OPĆI UVJETI**

U skladu sa člankom 8. ovog Pravilnika, Uprava donosi rješenje kojim dozvoljava obavljanje znanstvenih i istraživačkih djelatnosti na osnovu zapisnika fitosanitarnog inspektora kojim je utvrdio ispunjenost sljedećih općih uvjeta:

- a) stručne i tehničke kvalifikacije osoblja koje će obavljati znanstvene i istraživačke aktivnosti moraju odgovarati tipu znanstvenih i istraživačkih aktivnosti;
- b) karantenski uvjeti u prostorijama i uređaji na mjestima obavljanja znanstvenih i istraživačkih aktivnosti, moraju osigurati sigurno rukovanje materijalom, tako da se određeni štetni organizmi stave u karantenske uvjete i da se eliminiira bilo kakav rizik od širenja takvih štetnih organizama, a to obuhvata:

- 1) fizičku izolaciju svih drugih biljnih materijala ili štetnih organizama uključujući kontrolu vegetacije u okolišu;
- 2) imenovanje kontakt osobe odgovorne za istraživačke aktivnosti;
- 3) ograničeni pristup prostorijama i uređajima, kao i okolišu samo ovlaštenom osoblju;
- 4) prikladna identifikacija prostorija i uređaja koja označavaju tip aktivnosti i odgovorno osoblje;
- 5) održavanje registra obavljenih aktivnosti i priručnika operativnih postupaka, uključujući postupke u slučaju "bježanja" štetnog organizma iz karantenskih prostorija;
- 6) odgovarajuće sigurnosne i upozoravajuće sisteme;
- 7) odgovarajuće kontrolne mjere za sprečavanje unošenja i širenja drugih štetnih organizama u prostorije sa štetnim organizmima;
- 8) kontroliranje gnojiva, otpadnih voda, tla;
- 9) odgovarajuće higijenske mjere i postupke dezinfekcije uređaja, osoblja, zgrada i opreme;
- 10) odgovarajuće mjere i uređaje za odlaganje istraživačkog materijala;
- 11) odgovarajuće označavanje (uključujući testiranje) uređaja i postupaka.

DIO B OSOBITI UVJETI

U skladu sa člankom 10. ovog Pravilnika, Uprava donosi rješenje kojim dozvoljava obavljanje znanstvenih i istraživačkih djelatnosti na osnovu zapisnika fitosanitarnog inspektora kojim je utvrdio ispunjenost sljedećih osobitih uvjeta:

- a) priroda i ciljevi istraživačke aktivnosti za koju se materijal uvozi ili prevozi/prenosi, moraju biti u suglasnosti sa konceptom ogleda ili znanstvenim svrhama za rad na selekcijama sorti;
- b) količina materijala mora biti ograničena na količinu koja je odgovarajuća za odobrene istraživačke aktivnosti i ne smije prijeći onu količinu koja se može sigurno čuvati unutar raspoloživih karantenskih prostorija;
- c) Uprava utvrđuje, za svaku aktivnost koja je specificirana u zahtjevu, da li postoji rizik od širenja štetnih organizama koji se drže u karantenskim uvjetima, uzimajući u obzir tip materijala i predviđene istraživačke aktivnosti, biologiju štetnog organizma, način širenja, međusobne reakcije sa drugim relevantnim faktorima u pogledu rizika koji predstavlja dotični materijal. Po okončanju procjene o riziku, Uprava pregledava i odlučuje koje karantenske mjere treba primijeniti vezano za specifičnost biologije i epidemiologije tipa dotičnog materijala i odobrenih istraživačkih djelatnosti:
  - 1) držanje prostorija odvojeno korištenjem "vakuum vrata";
  - 2) držanje pod negativnim tlakom;
  - 3) držanje u nepropusnim kontejnerima sa mrežicom odgovarajuće veličine i drugim pregradama, npr. vodene pregrade za grinje, zatvorene zemljane kontejnere za nematode, električne trake za insekte;
  - 4) držanje u izolaciji od drugih štetnih organizama i materijala kojima bi se mogli zaraziti;
  - 5) držanje materijala za rasadivanje u posudama za presađivanje sa odgovarajućim manipulacionim uređajima;
  - 6) sprečavanje miješanja štetnih organizama sa autohtonim biološkim sortama ili vrstama;
  - 7) izbjegavanje kontinuiranog uzgajanja štetnih organizama;
  - 8) držanje pod uvjetima koji striktno kontroliraju razmnožavanje štetnog organizma, npr. pod uvjetima režima okoliša tako da ne dođe do dijapauze;
  - 9) držanje na takav način da ne dođe do širenja "propagules" (dijelovi živih organizama putem

- 10) kojih se razmnožavaju, održavaju ili šire), npr. izbjegavati strujanje zraka;
- 10) postupci za provjeru čistoće kulture štetnih organizama u pogledu parazita i drugih štetnih organizama;
- 11) odgovarajući kontrolni programi u pogledu materijala da bi se eliminirali mogući vektori štetnih organizama;
- 12) *in vitro* djelatnosti, rukovanje materijalom pod sterilnim uvjetima: opremanje laboratorije za izvođenje aseptičnih postupaka;
- 13) vektorsko širenje štetnih organizama pod takvim uvjetima da ne dolazi do širenja putem vektora, npr. kontrolirane veličine mrežice, zagađivanje tla;
- 14) sezonska izolacija kako bi se osiguralo da se aktivnosti obavljaju tijekom perioda niskog rizika po zdravlje bilja.

PRIVITAK II MODEL PISMA OVLAŠTENJA ZA UVOZ ILI PRIJENOS/PRIJEVOZ ŠTETNIH ORGANIZAMA, BILJA, BILJNIH PROIZVODA I REGULIRANIH OBJEKATA ZA OGLEDE ILI U ZNANSTVENE SVRHE I ZA RAD NA SELEKCIJAMA SORTI

1. Naziv i adresa pošiljatelja materijala/Organizacija za zaštitu bilja zemlje podrijetla:	Pismo ovlaštenja za uvoz i/ili prijevoz/prijenos štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata za ogleda ili u znanstvene i istraživačke svrhe i za rad na selekcijama sorti	
2. Ime, prezime i adresa odgovorne osobe za odobrene znanstvene i istraživačke djelatnosti:	3. Naziv odgovornog zvaničnog tijela države izdavanja odobrenja:	
4. Adresa i opis određenog mjesta ili više mjesta za karantenski postupak:	5. Mjesto podrijetla:	
7. Deklarirana točka ulaska materijala koji se unosi iz treće zemlje:	6. Za biljke iz Liste V A i V B Pravilnika o listama, broj putovnice za bilje ili broj fitosanitarnog certifikata:*	
8. Znanstveno ime (imena) materijala uključujući štetne organizme:	9. Količina materijala:	
10. Vrsta materijala:		
11. Dodatna izjava Ovaj materijal se uvozi i/ili prevozi/prenosi u skladu sa Pravilnikom o uvjetima pod kojima se određeni štetni organizmi, bilje, biljni proizvodi i regulirani objekti mogu uvoziti ili prevoziti/prenositi sa ciljem obavljanja ogleda ili znanstvenih radova i radova na selekcijama sorti.		
12. Dodatne informacije		14. Pečat odgovornog tijela i mjesto izdavanja:
13. Ovjera od strane odgovornog zvaničnog tijela države iz koje materijal potječe: Država članica podrijetla materijala: Pečat: Datum: Ime i potpis ovlaštenog službenika:		Datum: Ime i potpis ovlaštene osobe:

PRIVITAK III KARANTENSKE MJERE KOJE OBUHVATAJU ISPITIVANJE MATERIJALA U CILJU PUŠTANJA IZ KARANTENA DIO A

Karantenske mjere za određeno bilje, biljne proizvode i regulirane objekte navedene u listama III A i III B Pravilnika o listama.

Sekcija I: Bilje *Citrus L. Fortunella Swingle, Ponirus Raf.* i njihovi hibridi osim plodova i sjemena

- (1) Biljni materijal, gdje je prikladno, podvrgava se odgovarajućim terapijskim postupcima kao što je propisano Tehničkim uputama FAO/IPGRI koje se mogu dobiti od Uprave.
- (2) Biljni materijal, poslije terapijskih postupaka obavljenih u skladu sa točkom (1) ove Sekcije, podvrgava se postupcima označavanja u potpunosti. Sav materijal, uključujući označeno bilje, mora se držati u propisanim prostorima pod karantenskim uvjetima propisanim Privitkom I. Biljni

- materijal za koji se namjerava tražiti zvanično odobrenje za puštanje iz tih uvjeta mora se držati u uvjetima koji vode normalnom ciklusu vegetativnog rasta. Biljni materijal predmet je vizualnog pregleda, po dolasku i u periodu poslije dolaska u za to prikladno vrijeme, tijekom perioda postupaka označavanja, a sve u cilju uočavanja znakova i simptoma štetnih organizama, uključujući relevantne štetne organizme navedene u Listama I A, I B, II A, II B Pravidnika o listama.
- (3) U skladu sa tačkom (2) ove Sekcije, biljni materijal mora biti označen prema sljedećim postupcima:
- (4) Ispitivanje mora obuhvatiti odgovarajuće laboratorijske metode i gdje je to prikladno, biljke indikatore uključujući *Citrus sinensis* L., *Osbeck C. aurantifolia* Christm. Swing, *C. medica* L., *C. reticulata* Blanco i *Sesamum* L. kako bi se otkrili barem sljedeći štetni organizmi:
- Citrus greening bacterium,
  - Citrus variegated chlorosis,
  - Citrus mosaic virus,
  - Citrus tristeza virus (svi izolati),
  - Citrus enation woody gall,
  - Leprosis,
  - Prirodno šireća psoriza,
  - Phoma tracheiphila* (Petri) Kanachaveli & Gikashvili,
  - Satsuma dwarf virus,
  - Spiroplasma citri* Saglio et al.,
  - Tatter leaf virus,
  - Witches' broom (MLO),
  - Xanthomonas campestris* (sve vrste štetne za *Citrus*).
- (5) Za bolesti kao što su plamenjače i za one slične plamenjači za koje nema postupaka kratkoročnog označavanja, biljni materijal po dolasku mora biti podvrgnut kalemljenju žlijeba na deblo stabljike presadnice koja raste ispod sterilne kulture kao što to propisuju Tehničke upute FAO/IPGRI (Međunarodni institut za biljne genetske resurse), a dobijene biljke moraju se podvrgnuti postupcima terapije u skladu sa tačkom (1) ove Sekcije.
- (6) Biljni materijal podvrgnut vizualnim pregledima iz tačke (2) ove Sekcije na kome su uočeni znakovi i simptomi štetnih organizama mora se podvrgnuti ispitivanjima, uključujući testiranja, gdje je potrebno, u cilju određivanja što je više moguće, identiteta štetnih organizama koji prouzrokuju znake i simptome.

Sekcija II: Bilje *Cydonia* Mill., *Malus* Mill. *Prunus* L. i *Pyrus* L. i njihovi hibridi i *Fragaria* L., namijenjene zasadivanju osim sjemena

- (1) Biljni materijal, gdje je prikladno, mora se podvrgnuti odgovarajućoj terapiji kao što je to naznačeno u Tehničkim uputama FAO/IPGRI koja se mogu dobiti od Uprave.
- (2) Biljni materijal, nakon obavljanja terapijskih postupaka u skladu sa tačkom (1) ove Sekcije, se podvrgava postupcima označavanja u potpunosti. Sav materijal, uključujući označeno bilje, mora se držati u propisanim prostorijama pod karantenskim uvjetima propisanim Privikom I. Biljni materijal za koji se namjerava tražiti zvanično odobrenje za puštanje iz tih uvjeta mora se držati u uvjetima koji vode normalnom ciklusu vegetativnog rasta. Biljni materijal predmet je vizualnog pregleda, po dolasku i u periodu poslije dolaska u za to prikladno vrijeme, tijekom perioda postupaka označavanja, a sve u cilju uočavanja znakova i simptoma štetnih organizama, uključujući relevantne štetne organizme navedene u Listama I A, I B, II A, II B Pravidnika o listama.
- (3) U skladu sa tačkom (2) ove Sekcije, biljni materijal se označava prema sljedećim postupcima:
- U slučaju *Fragaria* L.:
Bez obzira na zemlju podrijetla biljnog materijala, ispitivanje mora uključiti laboratorijske metode i, gdje je to prikladno, biljke indikatore, uključujući *Fragaria vesca*, *F. virginiana* i *Chenopodium* spp. radi otkrivanja barem jednog od sljedećih štetnih organizama:
    - Arabis mosaic virus;

- Raspberry ringspot virus;
- Strawberry crinkle virus;
- Strawberry latent "C" virus;
- Strawberry latent ringspot virus;
- Strawberry mild yellow edge virus;
- Strawberry vein banding virus;
- Strawberry witches' broom mycoplasma;
- Tomato black ring virus;
- Tomato ringspot virus;
- Colletotrichum actutatum* Simmonds;
- Phytophthora fragariae* Hickman var. *fragariae* Wilcox & Duncan;
- Xanthomonas fragariae* Kennedy & King.

b) U slučaju *Malus* Mill.:

U slučajevima gdje biljni materijal potječe iz zemlje za koju se ne zna da u njoj ne postoje sljedeći štetni organizmi:

- Apple proliferation mycoplasma;
- Cherry rasp leaf virus (američki),

ispitivanje se vrši uz korištenje odgovarajućih laboratorijskih metoda i, gdje je to prikladno, biljke indikatori, za otkrivanje relevantnih štetnih organizama.

Bez razlike na zemlju podrijetla biljnog materijala, ispitivanje se vrši uz korištenje odgovarajućih laboratorijskih metoda i, gdje je to prikladno, biljke indikatori za otkrivanje barem jednog od sljedećih štetnih organizama:

- Tabacco ringspot virus;
- Tomato ringspot virus;
- Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.

c) U slučaju *Prunus* L., gdje je to prikladno, za svaku *Prunus* L. vrstu:

Gdje biljni materijal potječe iz zemlje za koju se ne zna da u njoj ne postoje sljedeći štetni organizmi:

- Apricot chlorotic leafroll mycoplasma;
- Cherry rasp leaf virus (američki);
- Pseudomonas syringae* pv. *percisae* (Prunier et al.) Young et al.

ispitivanje se vrši uz korištenje odgovarajućih laboratorijskih metoda i, gdje je prikladno, biljke indikatori za otkrivanje relevantnih štetnih organizama.

Bez razlike na zemlju podrijetla biljnog materijala, ispitivanje se vrši uz korištenje odgovarajućih laboratorijskih metoda i, gdje je to prikladno, biljke indikatori za otkrivanje barem jednog od sljedećih štetnih organizama:

- Little cherry pathogen (neeuropski izolati);
- Peach mosaic virus (američki);
- Peach phony rickettsia;
- Peach rosette mosaic virus;
- Peach rosette mycoplasma;
- Peach X-disease mycoplasma;
- Peach yellow mycoplasma;
- Plum line pattern virus (američki);
- Plum pox virus;
- Tomato ringspot virus;
- Xanthomonas campestris* pv. *pruni* (Smith) Dye.

d) U slučaju *Cydonia* Mill., i *Prunus* L., bez razlike na zemlju podrijetla biljnog materijala, ispitivanje se vrši uz korištenje odgovarajućih laboratorijskih metoda i, gdje je to prikladno, biljke indikatori za otkrivanje barem jednog od sljedećih štetnih organizama:

- Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.;
- Pear decline mycoplasma.

- (4) Biljni materijal koji je predmet vizualnih pregleda iz tačke (2) ove Sekcije na kome su uočeni znakovi i simptomi štetnih organizama mora se podvrgnuti ispitivanjima, uključujući testiranja, gdje je potrebno, u cilju određivanja što je više moguće, identiteta štetnih organizama koji prouzrokuju znake i simptome.

Sekcija III: Biljke *Vitis* L., i ostale osim plodova

- (1) Biljni materijal se podvrgava, gdje je prikladno, odgovarajućim postupcima terapije kako je to naznačeno u

Tehničkim uputama FAO/IPGRI koja se mogu dobiti od Uprave.

(2) Biljni materijal, poslije terapijskih postupaka obavljenih u skladu sa tačkom (1) ove Sekcije, se podvrgava postupcima označavanja u potpunosti. Sav materijal, uključujući označeno bilje, se mora držati u propisanim prostorima pod karantenskim uvjetima propisanim Pravitkom I. Biljni materijal za koji se namjerava tražiti zvanično odobrenje za puštanje iz tih uvjeta mora se držati u uvjetima koji vode normalnom ciklusu vegetativnog rasta. Biljni materijal predmet je vizualnog pregleda, po dolasku i u periodu poslije dolaska u za to prikladno vrijeme, tijekom perioda postupaka označavanja, a sve u cilju uočavanja znakova i simptoma štetnih organizama, uključujući relevantne štetne organizme navedene u Listama I A, I B, II A, II B Pravitnika o listama.

(3) U skladu sa tačkom (2) ove Sekcije, biljni materijal se označava u pogledu štetnih organizama (ispitivan i identificiran) u skladu sa sljedećim postupcima:

– kada biljni materijal potječe iz zemlje za koju se ne zna da nema sljedeće štetne organizme:

a) Ajinashika bolest,

Prilikom ispitivanja moraju se koristiti odgovarajuće laboratorijske metode. U slučaju negativnog rezultata, biljni materijal se mora označiti u pogledu vrste *Vitis Koshu* i promatrati tijekom barem dva ciklusa vegetacije;

b) Grapevine stunt virus,

Prilikom ispitivanja moraju se koristiti odgovarajuće biljke indikatori, uključujući vrste *Vitis Campbell Early*, i promatranje se mora obaviti tijekom jedne godine;

c) Summer mottle,

Za ispitivanje moraju se koristiti odgovarajuće biljke indikatori, uključujući vrste *Vitis Sideritis*, Cabernet-Franc i Mission.

Bez obzira na zemlju podrijetla biljnog materijala, prilikom ispitivanja moraju se koristiti odgovarajuće laboratorijske metode i, gdje je prikladno, biljke indikatori za otkrivanje barem jednog od sljedećih štetnih organizama:

- 1) Blueberry leaf mottle virus;
- 2) Grapevine flavescens doree MLO i ostale žutice vinove loze;
- 3) Peach rosette virus mozaik;
- 4) Tomato ringspot virus ("yellow vein" i ostali sojevi);
- 5) Tabacco ringspot virus;
- 6) *Xylella fastidiosa* (Well & Raju);
- 7) *Xylophilus ampelinus* (Panagopoulos) Williams *et al.*

(4) Biljni materijal koji je predmet vizualnih pregleda iz tačke (2) ove Sekcije na kome su uočeni znakovi i simptomi štetnih organizama mora se podvrgnuti ispitivanjima uključujući testiranja, gdje je potrebno, u cilju određivanja što je više moguće, identiteta štetnih organizama koji prouzrokuju znake i simptome.

Sekcija IV: Biljke koje imaju stolon ili gomolj vrste

Solanum L. ili njihovi hibridi koji su namijenjeni za sadnju

(1) Biljni materijal se podvrgava, gdje je prikladno, terapijskim postupcima, kako je to propisano u Tehničkim uputama FAO/IPGRI koje se mogu dobiti od Uprave.

(2) Biljni materijal, poslije terapijskih postupaka obavljenih u skladu sa tačkom (1) ove Sekcije, se podvrgava postupcima označavanja u potpunosti. Sav materijal, uključujući označeno bilje, mora se držati u propisanim prostorima pod karantenskim uvjetima propisanim Pravitkom I. Biljni materijal za koji se namjerava tražiti zvanično odobrenje za puštanje iz tih uvjeta mora se držati u uvjetima koji vode normalnom ciklusu vegetativnog rasta. Biljni materijal predmet je vizualnog pregleda, po dolasku i u periodu poslije dolaska u za to prikladno vrijeme, tijekom perioda postupaka označavanja, a sve u cilju uočavanja znakova i simptoma štetnih organizama, uključujući relevantne štetne organizme

navedene u Listama I A, I B, II A, II B Pravitnika o listama i bolesti žutila krumpira (Potato yellow vein disease).

(3) Postupci označavanja iz tačke (2) ove Sekcije moraju slijediti tehničke odredbe navedene u tački (5) ove Sekcije kako bi se otkrili sljedeći štetni organizmi:

a) bakterije:

- 1) *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al.* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann *et* Kotthoff) *et al.*;
- 2) *Ralstonia solanacearum* Smith/Yabuuchi *et al.*

b) virusi i virusima slični organizmi:

- 1) Andean potato latent virus;
- 2) Potato black ringspot virus;
- 3) Potato spindle tuber viroid;
- 4) Potato yellowing alfamovirus;
- 5) Potato virus T;
- 6) Andean potato mottle virus;
- 7) Zajednički virusi krumpira A, M, S, V, X i Y (uključujući Y^o, Yn i Yc i virus uvijenosti lista krumpira (Potato leaf roll virus).

Međutim, u slučaju pravog sjemena krumpira, u botaničkom smislu, postupci označavanja moraju biti obavljeni u cilju otkrivanja barem onih virusa i virusima sličnih organizama koji su navedeni pod (b), prvih pet tačaka.

(4) Biljni materijal koji je bio predmet vizualnih pregleda iz tačke (2) ove Sekcije na kojima su uočeni znaci i simptomi štetnih organizama, mora biti podvrgnut istraživanjima koja će obuhvatiti testiranja gdje je to potrebno, u cilju određivanja, što je više moguće, identiteta štetnih organizama koji prouzrokuju te znake i simptome.

(5) Tehničke odredbe iz tačke (3) ove Sekcije moraju biti sljedeće:

a) Bakterije

- 1) Za gomolje, testirati zdravi dio svakog gomolja. Standardna veličina uzorka mora biti 200 gomolja. Međutim, postupak se može prikladno primijeniti i na uzorke koji imaju manje od 200 gomolja;
- 2) Za mlado bilje i odrezane dijelove bilja, uključujući mikrobilje, ispitati donji dio stabljike i, gdje je to prikladno, korijenje svake jedinice biljnog materijala;
- 3) Testiranje potomaka gomolja stabljike kod sorti koje ne formiraju gomolje. Preporuča se jedan normalni vegetativni ciklus poslije testiranja iz tačke (1) i tačke (2) ove Sekcije;
- 4) Za materijal pod 1. ove podtačke, metod testiranja *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al.* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann *et* Kotthoff) Davis *et al.*, propisan je u Pravitniku o sprovođenju sistemskih nadzora i mjera koje se poduzimaju u cilju sprečavanja unošenja, širenja i kontrole prstenaste truleži krtola krumpira koji uzrokuje bakterija *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al.* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann *et* Kotthoff) Davis *et al.* Ta se metoda može upotrijebiti i kod materijala navedenog pod 2. ove podtačke;
- 5) Za materijal pod 1. ove podtačke, metod testiranja za *Ralstonia solanacearum* Smith/Yabuuchi *et al.*, je metod koji je propisan Pravitnikom o sprovođenju sistemskog nadzora i poduzimanju mjera u cilju sprečavanja unošenja, širenja i kontrole smeđe truleži krumpira i bakterijskog uvenuća na krumpiru i rajčici prouzrokovanih bakterijom *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi. Ta se metoda može upotrijebiti i kod materijala navedenog pod 2. ove podtačke;

b) Virus i organizmi slični virusima, izuzimajući vretenasti viroid gomolja krumpira

- 1) Minimalno testiranje vegetativnih materijala (gomolj, mlado bilje i odrezani dijelovi uključujući mikrobilje) mora obuhvatiti serološke testove koji se obavljaju za vrijeme ili blizu perioda cvatnje za svaku specificiranu listu štetnih organizama, izuzimajući vretenasti viroid gomolja krumpira

poslije čega slijedi biološki test materijala koji se pokazao negativnim u serološkim testovima. Kod virusa uvijenosti lista krumpira (Potato leaf roll virus), moraju se obaviti dva serološka testa;

- 2) Minimum testiranja za pravo sjeme, u botaničkom smislu, mora biti serološki test ili biološki test, ako se ne može obaviti serološki test. Posebice se preporuča ponovno testiranje proporcije negativnih uzoraka i testiranja graničnih rezultata drugim metodom;
- 3) Serološka i biološka testiranja pod 1. i 2. ove podtočke se obavljaju na bilju koje je raslo u staklenicima i za koje je uzorak uzet sa najmanje dva mjesta na svakoj stabljici uključujući mladi sasvim razvijeni list na vrhu svake stabljike i stariji list sa sredine stabljike. Mora se uzeti uzorak sa svake stabljike zbog moguće nesistemske zaraze. U slučaju serološkog testiranja ne spajati listove pojedinih biljaka, izuzev ako spajanje nije dozvoljeno kao metoda korištenja. Međutim, listovi sa svake stabljike mogu se spajati kako bi predstavljali uzorak svake biljke. U slučaju biološkog testiranja, maksimalno spajanje je do pet biljaka sa cijepljenjem minimum duplikata biljka indikatora.
- 4) Odgovarajuće biljke indikatori koje se koriste za biološka testiranja pod 1. i 2. ove podtočke moraju biti one koje su naznačene od strane EPPO (Evropska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja) ili druge zvanično odobrene biljke indikatori za koje se zna da su osjetljive na viruse;
- 5) Samo materijal koji je izravno testiran smije se pustiti iz karantena. Gdje je došlo do označavanja okaca na krumpiru, samo potomci testiranih okaca se smiju pustiti iz karantena. Gomolj ne bi trebalo puštati iz karantena zbog mogućih problema sa nesistemskom infekcijom.

c) Vretenasti viroid gomolja krumpira

Svi materijali, i ono bilje koje je uzgajano u staklenicima, moraju se testirati čim se dovoljno razviju, ali prije cvatnje i stvaranja polena. Testiranje mladica gomolja, biljaka uzgojenih *in vitro* i mikrosadnica može se smatrati kao preliminarni test.

- 1) Uzorke treba uzimati iz potpuno razvijenih listova sa vrha svake stabljike biljke;
- 2) Sav materijal za testiranje uzgaja se na temperaturama koje nisu manje od 18°C (po mogućnosti na temperaturama koje su veće od 20°C) i uz foto-period od najmanje 16 sati;
- 3) Testiranje se obavlja radioaktivnim i neradioaktivnim sondama sa etiketama cDNA ili RNA, return-PAGE (bojanje srebrom) ili RT-PCR.
- 4) Maksimalan broj spajanja sonde i return-PAGE (bojanje srebrom) iznosi 5. Korištenje ovog broja ili većeg broja kombiniranja (spajanja) se mora potvrditi.

DIO B

Karantenske mjere za određeno bilje, biljne proizvode i regulirane objekte navedene u Listama II A, II B, IV A i IV B Pravilnika o listama

- (1) Zvanične karantenske mjere također obuhvataju odgovarajuću kontrolu ili testiranje štetnih organizama navedenih u Listama I A, I B, II A i II B Pravilnika o listama i moraju se obaviti u skladu sa osobitim mjerama navedenim u Listama IV A i IV B Pravilnika o listama i to vezano za specifične štetne organizme. U cilju ispunjavanja tih osobitih fitosanitarnih zahtjeva, karantenske mjere se primjenjuju korištenjem metoda koje su definirane u Listama IV A i IV B Pravilnika o listama ili nekih drugih ekvivalentnih zvanično odobrenih mjera.
- (2) Kao što je navedeno u točki 1. ovog Dijela, biljni proizvodi i regulirani objekti ne smiju imati štetne organizme navedene u Listama I A, I B, II A, II B, IV A i IV B Pravilnika o listama.

Na osnovu člana 16 stav (5) Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09) Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља доноси

ПРАВИЛНИК

О УСЛОВИМА ПОД КОЈИМА СЕ ОДРЕЂЕНИ ШТЕТНИ ОРГАНИЗМИ, БИЉЕ ИЛИ БИЉНИ ПРОИЗВОДИ И РЕГУЛИСАНИ ОБЈЕКТИ МОГУ УВОЗИТИ ИЛИ ПРЕВОЗИТИ/ПРЕНОСИТИ РАДИ ОГЛЕДА ИЛИ У НАУЧНЕ СВРХЕ И ЗА РАД НА СЕЛЕКЦИЈАМА СОРТИ

ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим Правилником прописују се:

- a) услови под којима се одређени штетни организми, биље, биљни производи и регулисани објекти могу увозити на територију или превозити/преносити територијом Босне и Херцеговине или њеним заштићеним зонама, гдје је увоз или превоз/пренос иначе забрањен, могу увозити за огледе или у научне сврхе или за рад на селекцијама сорти;
- б) услови у погледу простора, стручних и техничких квалификација које требају испунити научне и истраживачке организације, а везано је за увоз или превоз/пренос материјала;
- ц) садржај захтјева за издавање дозволе за обављање научних и истраживачких дјелатности;
- д) детаљнији садржај захтјева за издавање дозволе за увоз или превоз/пренос материјала;
- е) образац и садржај писма овлаштења за увоз или превоз/пренос материјала;
- ф) обавезе организације која користи материјал.

Члан 2. (Значење израза)

Изрази употребљени у овом Правилнику имају следеће значење:

- a) **Организација** је институција регистрована за обављање научних и истраживачких дјелатности или за дјелатности које се односе на послове здравља биља или на послове селекције, као и на увођењу нових врста биља, сорти, линија и хибрида.
- б) **Научне и истраживачке дјелатности** су, у смислу овог Правилника, дјелатности које се обављају у току огледа или у научне сврхе и у току радова на селекцијама сорти.
- ц) **Материјал** су одређени штетни организми, биље, биљни производи и/или регулисани објекти, из Правилника о листама штетних организама, листама биља, биљних производа и регулисаних објеката ("Службени гласник БиХ", број 69/09) (у даљем тексту: Правилник о листама), чији је увоз или превоз/пренос забрањен или ограничен.
- д) **Писмо овлаштења** је документ који је издало овлашћено тијело за здравље биља земље увознице у сагласности са овлашћеним тијелом за здравље биља земље извознице.
- е) **Карантин** су услови или мјере које се уводе као посебне мјере за увезени материјал у циљу спречавања ширења штетних организама.
- ф) **Листе штетних организама, листе биља, биљних производа и регулисаних објеката** су листе које су саставни дио Правилника о листама.

Члан 3. (Материјал)

Материјал из члана 1. овог Правилника укључује:

- a) штетне организме из Листа I A, II A, I B и II B Правилника о листама;